

קטע מתוך 'קול'

1. תפילה לשמיעה

היום כבר לא יכולתי. חרש. התפללתי להיות חרש. אבל חרש-חרש. וזה בתנאי שחרש-חרש אכן לא שומע דבר. מי יכול להיות שקוע כולו בציפייה לקול, יותר מחרש? אבל אם לא שמע מעודו קול, איך הוא יודע שזה מה שהוא רוצה? ואם זה פתאום – התערבות אלוהית, מלאכית או בכל הדרכים האחרות המכוננות צירופי מקרים – קול בא פתאום בעוצמה וחולף, כמו התאהבות באישה עם מטפחת אדומה מבעד לחלון של רכבת לווינגטון. איך הוא יידע? הוא שמע. עכשיו הוא שמע. לנצור את זה. אבל איך. בלשון יחיד, בטח, כמובן. שמעתי. לא.

שמעתי

ואז אכזבה. האישה במטפחת האדומה הגיעה אף היא לתחנה. הרכבת עצרה. האישה במטפחת האדומה מציעה למכירה גבינות קטנות. שקיות חלב.

הוא מביץ. מסתגר. מבטל את הסדר. לא נורא. תמיד הרגיש חופשי. להתנחם, הוא אומר לעצמו, אני הייתי דובר משרד האוצר בירושלים. השתתפתי בישיבות הסודיות ביותר. גם בנוגע לתקציב הביטחון. פרח יבש הגישה לנו סולטנה ברבע לשש. גם תה ועוגיות. כריכים, אם הישיבה התארכה אחרי שבע בערב. הוא רוצה להגיד לה, שמעתי. אבל ברור שהוא לא יכול להגיד לה. הוא חרש-אילם, אם לא הבנתם. הוא מסמן לה תודה. במטפחת אדומה של נהגי קטרים. או שניים עשר הקיסרים.

ברור שאי אפשר לנסוע ברכבת בלי לדמיין קודם רכבת. דמיין. זה לא השפיע על השקט.

הסבתא של האישה חרשת כבר שלושים שנה. חבית מי הגשמים נפלה מהגג על הראש שלה. בינואר. ברור שהיו צריכים לנהוג קיצוב במים אותה שנה. היא, האישה במטפת האדומה, הייתה אז תלמידה בכיתה ה'. היא סיפרה למנהל.

הוא אנס אותה קצת, ככה, מתחת לתמונה של נשיא המדינה הקודם. יש דברים גרועים מזה. הוא חייב להסתלק מכאן. אני יודעת את זה. מי זאת פתאום.

ההכרה.

המנהל רצה למזמזא אותה. הוא רצה למזמזא את כל התלמידות שלו. וגם מהתלמידים לא היה נרתע. בכלל, בגיל הזה אין הבדל רב כל כך בין המינים. כולם מעוררים. וגם אין להם ריח של זמן שיבוא עוד מעט. הוא צריך לקבל משהו על כך שהציל אותם ממוות.

חברת החשמל באה בתביעות אף היא. אי אפשר למתוח חוטים ככה. מי ישלם. בכלל, רק סכו"ם מוברח מכסף מצופה זהב. לא מעלה בדעתה שיכולים לירות בה על זה. לא. בהזיה שלה מפשיטים אותה עירומה ועל גבה המחוטט, על השדיים הרופסים והמסריחים מתפוחי אדמה, ישחקו שחמט.

לפי תנאי החוזה צריך לשבת בתוך הכלוב הלבן ולהאזין. משמרת ארבע שעות. אבל התשוקה היא להיחדר. שהקול יחדור. שיהיה חזק כל כך עד שיהיה אור. כן. ואז אולי לשמוע. באותה מידה להתרסק. להישבר. אבל קודם שיהיה. קודם להיחדר. קולור או קול מונע בכוח המחשבה. ממרחק אלף שנות אור. מנצח לנצח. עוד. עוד. כנראה שהתקווה היחידה היא בשילוב. קולור.

2. הלילה שלפני הלילה

אם צריך היה עידן סוצו להצביע על המועד שבו גמר אומר – ואולי משהו בו נגמר אומר, שכן אין אלה דברים שאדם יכול להחליט בעצמו על עצמו – להתחיל, הרי זה היה יום חמישי אחד, בשעת ערב מוקדמת.

בימים אחרים היה מתייצב אותה שעה ככל בני אדם בחצי זה של העולם מול מכשירי הטלוויזיה ועוקב גם הוא אחרי מה שהתרחש במשך היום ברחבי העולם. אלא שאת מהדורות החדשות היו מתחילים להכין בצהריים, ועד שידורן כבר קרו דברים רבי עניין – ולא דווקא תאונות דרכים או פיגועי טרור – כך שיצאו מהדורות חדשות לא רלוונטיות. אלה רודפות אחרי החדשות והחדשות מקדימות, או מאחרות, את המהדורה. כך או אחרת, דומה הדבר למי שבא ויושב ומתרווח לשמוע סיפור, אלא מה, סופו של הסיפור כבר מוכרז בראש חוצות.

מאז שנגמל, אם לומר כך, מהצורך לשבת מול הטלוויזיה ולהסתכל בחדשות, תוך כדי עיון באינטרנט ואפילו תוך כדי קריאה, והעז לסגור את הטלוויזיה בשעה שמונה בערב, היה על סוצו לדאוג לעצמו לבידורו האישי. אותו ערב הוא שמח במיוחד כי קיבל מאחיו תיבה ארוזה ובה כשלושים חוברות של נשיונל ג'יאוגרפיק. כמה ערוצי טלוויזיה שלא יהיו לנשיונל ג'יאוגרפיק, אין להשוות בין זה ובין תיבה מלאת חוברות, שכל חוברת כמותה כתיבת פלאים של סיפורים ושל אגדות. בנוסף הגיע לידי ואלו ואלו מכל סיפוריו של שמואל עגנון, מהדורת 'הארץ', כך שלא היה בספרייתו זמן רב וסיפוריו, אף שהכיר אותם היטב, היו כחדשים.

וכאילו אין די בכך היו לו גם שני ספרים שלקח מהספרייה – אחד מהם של פאלאדה, שקרא לעצמו כך, יש אומרים, על שם סוס – וכן ספר של פויטכוונגר. 'הבלדה הספרדית'. ובנוסף לכך הצטייד בספרו של וולטר אייזקסון על סטיב ג'ובס, אותו איש שהמציא את מחשבי האפל ושינה, אומרים, את העולם.

כל אלה, בנוסף לאתרי האינטרנט של העיתונים שבהם היה מנוי, צריכים היו לכאורה להספיק. היה עליו להעביר בסך הכל ארבעה לילות – מחמישי ועד שני – זמן שבו כל הארץ תחגוג את חג הפסח. לליל הסדר הוא היה מוזמן אצל אחיו, והסכים ללכת, על אף הטרחה שבבחירת מתנות לאחיינים בני אחיין. בסוף קנה להם שוקולד לבן לאחר שפסל את הרעיון לתת לילד בן שמונה לוח חצים דארט. ליל הסדר יהיה משעמם, יהיו ילדים, יהיו צעקות ומריבות ועלבונות. כל מה שסוצו רצה, כבר ידע ביום חמישי, זה להיות אחרי כל זה, שוב בדירתו, עם הספרים והחוברות שמנינו לעיל, וגם עם השכנים הרוסים שלו, שבגלל מוצאם או סיבות אחרות נוהגים לריב בעת החגים יותר מאשר בימים רגילים.

אלא שגם כשיהיה אחרי הכל, וריכי השכנים ידמו, והספרים יחכו לו והעוגות הלא כשרות שבהן הצטייד לצד פירות ומאכלים שונים, סוצו ידע שלא יהיה די בכך. להפך.

הואיל וידע כי בלילה, לאחר שני כדורי שינה וכדור הרגעה, עדיין לא יישן, ויעמוד מול הקיר שעליו יתלה מפה כלשהי שימצא בין החוברות, כי תמיד היו בהן מפות, כך זכר, קם וחיפש ומצא מפה ותלה אותה בארבעה ברגים קטנים על קיר המטבח. רק לאחר שיישר את הנייר והחזיר את הפטיש למקומו, עמד והסתכל לראות איזו מפה נפלה בחלקו. לא נגזים אם נאמר שלא התפלא במיוחד כשראה כי זאת מפת לשונות העולם.

והים. הוא לא יודה בזה אבל הים הוא הסיבה העיקרית. מקום שחשוף בשבעים אחוז לתעלולי הים, לאספיראציות של רוח, לתעלולים, לא יגיד לא. אנחנו רוצים להבין את עצמנו אחרי הכל, בן גוריון או ז'בוטינסקי.

3. שיר קצר

עייפות נוראה וחלקים פנימיים של עופות.
חיות קטנות שקונים בסוכרייה. אלא מה. אי אפשר לסמוך עליהן. פתאום
בא להן לשיר.

תרצו כמו משוגעים

תבקשו כמו מטורפים

ת'סוכריה לא ניתן, לא ניתן.

או לספר. להמציא סיפור, מנוולות. בערב ליד האש במטבח.
הזקנות טוות ומספרות. אור של נורה חלשה. שקט. ואז החיה הקטנה
אומרת, יש לי גם כן סיפור. איזה סיפור כבר יש לך, תשתקי, חיה קטנה,
אומרת אמה. לא, לא. מישהי יוצאת להגנתה. היא מספרת. המנהל מזמזן
אותי. ככה, היא מראה באצבעות כפופות למחצה, מראה על החזה שלה.
מזמזמן. מה זה מזמזמן. ואולי זה משהו שקרה מזמן?

בחזן אביב. כל מיני פרחים פורחים. טוב למי שידע את שמותם כגון
דולפיניום או כלניות. מי שידע את שמו של פרח נהנה מן הפרח יותר ממי
שאינו יודע שמו של פרח.

על כן המנהל נזהר מאוד ותולה את התשוקה שלו על המסמר. אשתו מתה. כידוע אין אישה מתה אלא לבעלה. זה לא אומר שהוא לא אוסף במגירת השולחן שלו – השולחן המפחיד של המורה, המגירה שבה נמצא יומן הכיתה עם כל הציורים – משהו מכל ילד, מכל ילדה. עפרון, מסרק, תלתל שהוא גוזר במומחיות עצומה בלי שמישהו ישים לב. תחתונים קטנים שנשכחו בשירותים המסריחים. בלי אסלה. שירותים טורקים קוראים לזה. אבל המנהל לא היה חיית אדם. בכל זאת היו לו שלוש בנות משלו.

אלה הראיות של המנהל. סוצו הוא תלמיד רע. לא רק שלא יודע כלום גם לא רוצה ללמוד. שקוע בעצמו. ככל הנראה חרש כי כאשר נשאל שאלה תמיד יגיד:

אה?

או אפילו

מה?

מבין הילדים הכי מוזרים שפגשתי. אף כי יש בו חן. אבל שום תשוקה לידע. זה לא נורמאלי, במיוחד בגילו. אין למה-למה. מה שמטריף אצל אחרים היה יכול להיות מעניין אצלו. אבל לא. יש שאלות? אף פעם סוצו לא מצביע.

4. מספר היקומים

שקט גמור שרר בכול. כלומר, מבחינת המאזין הרגיל. לא כך מבחינתו של סוצו. עכשיו שעשה כל שאל ידו על מנת שיהיה מוקף שקט, נטרד מן המחשבה כי אולי אין כאן אלא איזה טכסיס אקוסטי, וכי בעצם הוא בלב המולה, כאן או ביקום אחר, וסביב המולה שמתחזה כשקט. ויקומים אלה, מה מספרם?

הדיוט יאמר, יקום אחד, ובזה יתכוון ליקום שבו הוא שרוי. מי שקרא חצי דף באנציקלופדיה מודפסת או חמישים מילים באנציקלופדיה מקוונת, יאמר תשעים ותשע. והמתחזה הרווח לידען יאמר, כידוע, אין סוף. אם היקום הולך ומתפשט ממרכזו אל שוליו, הרי שבכל רגע נתון נולדים או על כל פנים קיימים, בספירה של מי שיכול לספור, כך וכך יקומים.

הוא שם שלושה תפוחי אדמה – אחד גדול, שני בינוני ושלישי קטן – על צלחת הזכוכית של המיקרוגל. כדי להגיע מהר יותר למספר הדקות הרצוי לו, התחיל בהיפוך, כלומר מתשעים דקות וירד עד עשרים ושמונה דקות.

מלבד הרעש הקטן שעשה המיקרו, שצריך היה למעשה להתאמץ על מנת לשמוע אותו, היה שקט.

סוצו הסתכל בצלחת המסתובבת ועליה שלושת תפוחי האדמה. הו! מה היו נותנים אבות אבותיו בטרנסניסטריה, ולא בשביל מיקרוגל ואף לא בשביל שלושה תפוחי אדמה, אלא גם בעד תפוח אדמה אחד, ולא דווקא הגדול שבהם אם לא היה מתאפשר אחרת! אפשר לומר שכל תכשיט שעוד נשאר לנשים היו נותנים בעד תפוח אדמה. בקליפתו. אלא שאם נשאר תכשיטים, לא נשאר בעלים של תפוחי אדמה, שיתן תפוח אדמה אחד, מאתיים גרם משקלו עם הקליפה, תמורת שרשרת זהב שלושים קארט.

5. צחוק קופיף

הוא חיפש וחיפש בכוננית שבכיתה. תוך כך הוא הפשיל קצת את המכנסיים. ראו תחת שעיר של קוף. הילדה צחקקה אבל זה לא היה צחוק רגיל. אפשר לומר שזה היה צחוק קופיף. כשהוא הסתובב אליה על הסולם, הוא עשה כך שמקדימה המכנסיים יירדו גם קצת. היא ראתה משהו מעניין ביותר. כמו התותח עם הגלגלים שיש לאבא שלה בחדר הגדול. בחדר הגדול לא מסיקים אש בחורף אז יש בו כל מיני דברים שלא נוגעים בהם. התותח, למשל, משפריץ יין.

מוזר אך סוצו רצה.

המנהל נתן ספר לילדה שתהיה האישה עם המטפחת האדומה. הוא ירד מהסולם וכשנתן לה את הספר, היד שלו, כאילו במקרה, עברה על התפוחים הקטנים שלה. זה ספר לחרשים, הוא אמר, מעביר את היד לכיוון השני, כמו במכונת כתיבה, שהתנועה לא תקפא לכיוון אחד. תלמדי לדבר עם הסבתא שלך, זאת שנפלה עליה חבית. בעצם הדוגמה היותר נאה היא של קלח תירס שאוכלים שורה-שורה.

סוצו היה שם. איכשהו הוא תמיד היה שם כשהמנהל היה מנסה טכסיס חדש. לך מפה בן כלב, נזף בו המנהל. למה אתה תמיד בכל מקום.

הנוסע קנה את כל הגבינות הקטנות ואת השקיות של החלב. שילם בעין יפה. הילדה חייכה ופתחה את המעיל שלה, חושפת לעיניו סוודר כחול בהיר.

הרכבת נסעה. צוברת מהירות. הוא השליך מהחלון את החלב ואת הגבינות. כבר לא קילל. הוא היה רגיל כבר לכך שהוא שומע שיחות שהיו מזמן, בין אנשים לא מוכרים לו כלל, אף שהכל יוצא מובן איכשהו.

סוצו רצה שהמלאך יחזור. עוד מעט יאבד את הקשר עם המציאות ויישאר מחוצה לה ברכבת-שדים. האם עדיין אפשר לשוב? פחד אלוהים. עוד מעט המציאות הזרה מתחברת עם זאת, חתן כלה, שד וקדושה.

ההתחברות יותר ויותר מהירה. הוא יישאר מחוץ למציאות שלו, במציאות של חלום, דומה קצת למציאות שלו, אבל מפגרת אחרי הזמן שלה בשנייה. מהר הוא מספר לעצמו את האמת. שמי סוצו. אני נשוי. שם אשתי אפרת, חוואית בניו זילנד. שני בני און ורון מגדלי צאן. הם ברחו ממני כמו שאבי ברח ממני. עכשיו זמן הפיוס. עוד מעט לא יהיה שום דבר מקושר. הוא מושך בידית החירום.

6. מסימני הזמן

ערך הזהב של הזמן. ואם אין מי שיבקש ואף ירוץ להשיג שרשרת זהב שלושים קארט תמורת תפוח אדמה אחד על קליפתו, הרי לנו.

ואם כבר בסימנים מדובר, הרי מומחי דיאטה קבעו זה מכבר – אחרי מלחמת העולם הגדולה, השנייה, זו שסברו שתהיה אחרונה ולא היה כזאת – כי קליפתו של תפוח עשירה בוויטמינים יותר מהתפוח עצמו.

ורק לחשוב, חשב סוצו, ולהסתחרר, הסתחרר סוצו, ממיליארדי יחידות האנרגיה שהושלכו לפח כי מישו קבע במקום כלשהו שיש לקלף את תפוחי האדמה לפני אכילתם. וביסודיות. בשכבה עבה.

אבל אפשר גם בלחץ מים. הוא ראה את זה כשהיה בקיבוץ. לפני שהיה בצבא. לפני שנעשה דובר משרד האוצר.

כבר אז התעניין בתופעות חריגות. למשל, מה מאיץ את העלאת הריבית?

סביב שרר שקט ערמומי בהוראה מטעה. זה רק אחד מסימני הייסורים של רודפי השקט, ולאוו דווקא הקשה שבהם. כי אם אדם שומע את קול

מחשבותיו, כפי שיש הטוענים, הרי הוא שומע אותן בין אם הכריז על שקט סביב ובין אם לאו. על כן גם בשקט הגמור ביותר אי אפשר לו לאדם להיפטר מקול המחשבות.

ומה אומר עכשיו אותו קול, חשב סוצו, כלומר שמע לקול מחשבותיו. כי אדם לא יכול להיות שרוי באין מעשה גמור, כלומר בחידלון, שכן בחידלון יחדל. לא היה אפוא מי שימכור תפוח אדמה תמורת זהב. כאשר באה הפקודה של המנהיג הנודע אנטוֹנסקו שכוחות רומנים יחצו את נהר הפרוט כדי להצטרף לצבא הנלחם ברוסים, שהרי רומניה הייתה בת בריתה של גרמניה, כבר –

סוצו מאס בהסתכלות בתפוחי האדמה שלו. הלך וישב בכורסתו בסלון, זו הכורסה בצבע החרדל, שאפשר היה לכוון את גובה הדום הרגליים שלה וכן את מידת החדירה של תומך גב. המחשבות, או קולן, שאי אפשר להיפטר מהן גם כאשר רוצים מאוד להיות בדומיה גמורה, למשל בעת השהייה במכשיר תהודה מגנטית אמ.אר.איי, והן באות ותקפות, וגם השחורות והקשות שבהן באות, כי אז האדם מופקר לגמרי מכל הגנה והן יכולות לעשות בו שמות. כמו כשישב בכורסה. ובכלל צריך להיזהר מאוד במה שאומרים. כי הנה רק אתמול שמע גבר אומר על אשתו שנהרגה בתאונת דרכים כי יד כל הייתה בה וידה בכל. סוצו נאנח. התכוון האיש ודאי לשבח את אשתו שכבר אינה אשתו אלא שהיא חומר מת, נמצא אומר עליה דברים נוראים שכאלה. וגם הוסיף, היא הייתה אוניית סוחר ממש. אם רק תיתן להן למחשבות רגע אחד של חוסר שמירה, מייד ישתלטו עליך ויחשבו מכוח עצמן, וכשתרצה לסלק אותן ולהגיע למחשבה הנחוצה לפי הזמן ולפי המקום, כבר אינך יודע מהו הזמן ומהו המקום, ואתה אומר מדברי ספר איוב איפה שמתאים לומר משיר השירים.

7. מהומת אלוהים

הרכבת הייתה חדישה ועצירת הפתאום שלה הייתה חדה. הנוסעים נפלו זה על זה וחבילות נפלו עליהם. לאחר רגע החלו הנוסעים להכות זה את זה, מאשימים זה את זה שמשכו בידית. סוצו צחק. הבינו שהוא האחראי לתקלה ובאו להכותו.

אחיו הגדול הופיע פתאום עם מוט ברזל להגן על אחיו הקטן. מאז שאביהם מת היה אחיו הגדול כאב לו, אם כי לא מתוך רצון. האח הגדול רצה לקיים את חייו וסוצו רצה שהאח הגדול ידאג לו. כך או אחרת האח הגדול הכה בנוסעים כמו שמשון וסוצו מוחא כפיים ושמח שאחיו מגן עליו.

המהומה פסקה. באו שוטרי הרכבת לרשום דין וחשבון. שאלו את אחיו אם הוא-הוא לוקח אחריות על אחיו. לא, אמר אחיו הגדול, לא עכשיו ולא אף פעם. דעו לכם שלא רצייתי בו ולא אהבתי אותו וכל הזמן נתלה בי גוש זר זה.

סוצו התחיל לקלל את אחיו קללות שלא ידע שהוא יודע. הן נאמרו בשפה העולמית של הקללות כך שכל הנוסעים הבינו. מרוב עוצמת הקללות חדלו להתקוטט והקשיבו המומים. נשים שמו ידיהן על אוזניהן או על אוזני ילדיהן לא לשמוע את הקללות הנוראות.

היו אלה קללות של דם ומוות וייסורים וקנאת אחים ורעב על פני האדמה. משוגע מפחד, מירידה באלקטרוציטים או בטירוף של נביא שדוחה נבואתו, המשיך סוצו בקללותיו. הוא דיבר יותר ויותר מהר, חושש שיישאר מחוץ למציאות והרכבת תיסע בלעדיו.

וכמעט קרה הדבר שנשאר בלי רכבת. הרכבת החלה לנסוע עוד לפני שהפקידים נתנו רשות לנהג הרכבת. בדו"ח שלהם היו מורידים את סוצו. עד שהגיעו לפסקה הזאת בדו"ח שוב צברה הרכבת מהירות וטסה בין הרים ובין גבעות.

8. תכונות גן העדן

הצפצוף של המיקרו הפתיע אותו. לא הפתיע אלא ממש זעזע אותו, כי בדירה אכן שרר שקט. אמנם לא היה זה שקט כזה של אולפני שידור או של אולפן לבדיקות שמע, אבל יחסית לרחוב המסגר פינת רחוב בן אביגדור בתל אביב – בחירה שרירותית לגמרי – היה זה שקט מוחלט.

ומעניין, אמר לעצמו סוצו, מודע לכך שעליו לעשות מעשה, אבל עדיין לא יודע מהו, שדממה לא נחשבת, ככל הידוע לו, לתכונה עיקרית וטובה של גן העדן ובכלל בקושי הזכרה. זאת לעומת הרעש המתחייב מן השריפות הבלתי פוסקות של הרשעים בשאול והכופרים במדור

הפורגטוריום. אם מכונת התבערה לא עושה רעש בעצמה, מה שהוא בלתי סביר, הרי ישנו למשל רחש השומן האנושי הניתז על סורגי הברזל שמאפשרים לשומן האנושי הניתך לזרום הלאה, לכל ייסתמו התעלות. והצעקות של הנשרפים.

למשל, בלהט המיקרו. הו תפוחי האדמה מוכנים.

סורגים ושומן. נזכר בצפצוף ששמע, ליקק פעם אחת בקצה לשונו את קצה שמאל של פיו ורקד את דרכו למטבח. פתאום, כלומר אחרי כשלושה צעדים, הפסיק. הוא עמד ליד המפה שתלה קודם לכן, לא היא שעניינה אותו, אלא דבר אחר.

אם תתבונן, חשב, באדם שעושה מעשים בדירתו מן הנמנע שלא תחשוב כי יצא האומלל מדעתו. הרי הוא קם, ופותח מכונה, וסוגר, ופותח שוב, ומניח בה תפוחי אדמה, והולך, ויושב, וחוזר, ונעצר ליד מפה שתלה על הקיר אבל לא לצורך המפה. אלמלא –

9. מותה של אימא

אמו של סוצו מתה בילדותו. אביו הלך עם אישה אחרת. סוצו נשאר עם אחיו הגדול שנאלץ לפרנסו, כפי שייאלץ לפרנס את בנו ואת בתו שעשו רק חובות. זאת חולמת על דוגמנות וזה חולם להיות טייס אוויר.

את סוצו לא רצה איש. בגיל ארבע עשרה חילק עיתונים כדי שיהיה לו כסף. שנה אחת אכל ימים, כלומר כל יום אצל נדבן אחר. הוא היה בא מהתיכון. הן עמדו בפניה ופיטמו אותו. מרחמות על היתום ונהנות על בניהן הלא יתומים. אחר כך באה אישה שתבעה ממנו הנאת הגוף תמורת שלוש מנות. הוא רצה טלסקופ ושיניחו לו לנפשו.

הרכבת נסעה וסוצו נתקף עוד התקף של קללות. הפעם גם התנפל על אחיו ועל נוסעים קרובים. פעמיים ניסה לפתוח את דלת הרכבת לראות אם היא נפתחת על אף לחץ האוויר. לבסוף התגברו עליו וקשרו אותו באזיקים. קשור באזיקים הגיע לבירת העולם. הוא שר לעצמו שיר-לחש בשפה לא מוכרת לאיש זולתו. אחיו הסתלק וכך גם הפקידים של הרכבת. ממקום עליון נאמר להם שלא ירשמו דבר ולא יהיה זכר בכתב למה שנאמר ומה שקרה באותו ביום ברכבת לבירה.

10. פרשן המחשבות או לחשן המעשים

שהיה פועל כל הזמן במוחו, בדממה או ברעש, הרי ודאי שהיה נחשב למשוגע גם בעיני עצמו. ומי שפנאי בידו יוכל לעיין בעניין זה בסיפור המיוחס לרבי נחמן מברסלב, על אודות המשוגעים והסימן על המצח. פרשן המחשבות או לחשן המעשים קיים כמדומה אך ורק על מנת להרחיק אותנו מן העיקר. אלא שלשם כך עלינו להניח, ואף לבסס איכשהו, את הטיעון שיש עיקר, ומהו עיקר זה, או לכל הפחות מה ידוע לנו עליו, וכיצד סטייה ממנו עלולה להזיק לנו חלילה או להבדיל אלפי הבדלות, דווקא להועיל לנו עד מאוד.

וכיצד סטייה כזאת עלולה או בעצם עשויה להועיל? כי אם המחשבות בדרך העצמאית היו גוררות אותנו, כלומר את האיש בעל המחשבות, כלומר את כותב דברים אלה, וכלומר, את קורא אותם הדברים, מן אותו עיקר שכביכול קיים ודחוף לנו להגיע אליו, כי אז עלינו להסיט מייד את המחשבות הסוררות ולהשליט סדר. ולומר, הנה הבן שלנו, סורר ומורה. הזהרנו אותו והוא לא. נא טיפולכם באבנים.

הוא עשה כמה צעדי ריקוד נוספים, פתח את דלת המיקרו, נגע בלי כפפה בתפוחי האדמה וראה שהם בדיוק לטעמו. ותראה, חשב, עד כמה הסטיות מועילות, שאם הייתי בודק את מידת העשייה של תפוחי האדמה דקה קודם לכן הייתה היד נשרפת, הרי בזמן שעבר מאז שחשבתי על כך – אמנם בתהליך שלא היה במרכז ההכרה – תפוחי האדמה הצטננו מעט ואפשר היה לגעת בהם בלי כווייה, שהיא לכל הדעות דבר לא נעים בעליל. סוצו חייך למחשבה שבאה כמעט באופן אוטומטי ואמרה לו שעליו לקנות כפפות גדולות לצורך העיסוק בהוצאת דברים חמים מהמיקרו, והוציא בזה אחר זה את תפוחי האדמה מהמיקרו והניח אותם על השיש. אגב, יש כפפות בצורת ארנבונים עם ככפים תואמים.

11. השופט השחור

בבית המשפט העליון של ארצות הברית חיכה להם ג'יטיס פוקר ווקר. ווקר היה שופט שחור ושמן, מרכיב משקפיים ענקיים, שאם לא ראה בהם את העולם ספק אם מישהו ראה אותו.

מה כאן, שאל ג'סטס פוקר ווקר.
סוצו אמר, אם היו שואלים אותי אם אני לוקח אחריות על אחי, בכל רגע
ובכל אופן, בכל מקום ובכל מצב צבירה, הייתי קודם כל אומר כן, ואחר כך
נראה.
גיסתו אשת אחיו אמרה, אחיך ניסה להגן עליך, שלא ייקח אחריות עליך
ותמצא את עצמך במוסד סגור.
השופט ווקר אמר, לא כל כך מהר גברת.
סוצו אמר, בדיוק. קודם אומר כן – ולא דוחה אותי כמו שדחה אותי כל
הילדות שלי. לא פעם הלכתי לישון רעב, חולם על המטוס האמריקאי
הכחול. קודם עם תרופה לאימא ואחר כך עם סנדוויץ' נקניק פריזר
בשבילי.
השופט פוקר ווקר הסיר את משקפיו ומחה דמעה. נכון, אמר. בכל העולם
חולמים שיבוא המטוס האמריקאי הכחול. ויביא סחורה מייד-איך-אמריקא.
יש דת כזאת כבר. דת המטען.
סוצו אמר, בגלל זה הייתי גונב פרוסת נקניק, לפעמים שתיים, מהתיק של
אחי האמצעי שהיה מכין לעצמו לעבודה.
השופט פוקר ווקר אמר, העולם מלא טרגדיות.
סוצו אמר, זה רק שאף אחד לא חשב עליי אף פעם. אני הייתי חייב, אני
חייב, לשמוע את הסיבה.
זיכוי ללא תשלום הוצאות, הכריז ג'סטס פוקר ווקר. הפקיד שלו קרא,
התיק הבא !

12. הקו ההרמוני

לרגע – יחידת זמן שהיא הרבה פחות מדקה – תהה מה הם הדברים
האלה שעדיין חמים היו למגע, לשם מה הכניס אותם למכונה, לשם מה
הוציא אותם? בינתיים ראה כי הגדול מאוד נמצא באמצע ולא בקצה. כך
נשבר הקו ההרמוני. מייד תיקן את הקו ההרמוני.
עדיין לא ידע מה לעשות ביצורים שמולו. הניח להם שם וחזר לכורסה,
גם הפעם בצעדי ריקוד.

אם אנחנו אומרים ללוות את סוצו ככרת דרך ובעצם, בימיו האחרונים, מוטב שנביא פשר כל מעשה שלו, ככל הידוע לנו. זאת, כדי שהקורא יוכל להוסיף מידע זה למידע שהוא כבר התחיל לצבור על סוצו. לשם מה לך הקורא לצבור מידע על אותו סוצו, אדם שגם שמו אינו שם ממש אלא מעין כינוי של כלב? התשובה אינה מחמיאה. זה בגלל שאתה מלא בריקנות שלך.

בדרכנו לנסות להבין מדוע סוצו שלנו הולך בצעדי ריקוד בביתו – דבר שמותר על פי חוק, כמו שמותר למשל, לבן אדם ללכת עירום בביתו – נגענו באחת משלוש שאלות היסוד של הקיום האנושי: מהו פשר המעשים?

ומייד כרגיל באות במרוצה, מיוגעות ומתנשפות בחשש שאולי יחלפו המחשבות העיקריות ולא תינתן דעה עליהן, שאלות המשנה: האם יש בכלל פשר למעשים? ומי קובע אותו? והמעשים עצמם. האם האדם הוא הקובע איזה מעשה יעשה, או שהמעשה קובע איזה מעשה ייעשה, כלומר יילקח ממצבור המעשים האפשריים לעשותם ויעשה? האם זה קשור לגלגל נשמות, כלומר שזה מעשה שאדם אחר צריך היה לעשות כשחי היה ולא עשאו ועכשיו הוא נדרש לכך, על פני כל היתר?

לכאורה אין זה חשוב כלל מי בוחר ואם בוחרים כלל, שכן זה מעשה שצריך להיעשות, שאחרת לא היה מתבקש. וזה המעשה שהיה צריך להיעשות, בדיוק במקום הזה ובזמן הזה, ועל כן הוא נעשה, ואם תרצו – נבחר להיעשות.